בס"ד "הדף היומי לתולדותינו"

יום ג', ט"ז באלול תשס"ח (16 בספטמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

לקוראינו היקרים והנאמנים כל-כך השלום והברכה –
חוזרים אליכם באיחור רב. התכוונו לעשות זאת לפני כמה שבועות אך תקלה במחשב מנעה מאיתנו להוציא דף. [בעיה קשה עוד יותר היא שטרם העברנו את רשימת תפוצת משפחת הקוראים לתוכנה אחרת חוץ מ-Outlook.] ואז, עבירה גוררת עבירה ולא "מצאנו" את הזמן לשבת ולחבר. החודש הוא חודש אלול, והיום - כבר מעל למחצית החודש עברה. חודש אלול הוא חודש של סליחות ורחמים, חודש של חשבון נפש, חודש שבו משתפרים, מתחדשים ומחדשים קשר איש לרעהו. כתוב במגילת אסתר: "וּמִשְׁלֹחַ מָנוֹת **אִישׁ לְרֵעֵהוּ וּמַתָּנוֹת לָאֶבְיוֹנִים.**" [אסתר ט` 22]. "אִישׁ לְרֵעֵהוּ וּמַתָּנוֹת לָאֶבְיוֹנִים" זה ראשי תיבות, **אלול**.

אך לפני שנחדש את נושא הדף, ברצוננו להתייחס לדברים שנכתבו בעניין בקשת סליחתה של החיילת על חלקה בגירוש היהודים מבתיהם בגוש קטיף וביישובי צפון השומרון. תגובתו הכאובה של אחד מכם, תושב כפר דרום, לדברים שהעלינו למחשבה ולדיון בדפים האחרונים, מניעה אותנו להפיץ את דבריו.
ניתוח זה הוא מתוך לעומת ההרגשות המתחוללות בפנים, ושנהיות חריפות יותר – ולא חלשות יותר, כמו שהיה צריך להיות – בחלוף הימים. כי הגירוש כשלעצמו - של יהודים ע"י יהודים - היה ללא תקדים בתולדות עם ישראל עד לקום המדינה. אלא שחוסר הטיפול, חוסר היחס, ועד עכשיו השתיקה הרועמת מאלה שהיו אחראים על ה"מבצע" וכן, ע"י אלה שבפועל ביצעו אותו, מכבידים מאד מאד על המגורשים, ונותנים לגיטימציה להרגשה שאין כאן מה לסלוח...
הנה דבריו:

= = = = = = = = = = = = = =

היום י"ג באב (**י"ג** = **י**ום **ג**ירוש מכפר דרום ת"ו, וגם בעזרת ה' **י**ום **ג**אולה)

אנסה להתייחס לדברים החשובים שהבאתם לפנינו.

גם אם יבוא מישהו מהמגרשים, תומכיהם, המסכימים בשתיקה ועוד...
ויבקשו סליחה, עדיין איך נסלח?
ניקח דוגמה פשוטה מחיינו:
נניח שלפלוני היה רכב יקר ומיוחד, והינה הגיע בן בליעל וגנב את רכושו.
לאחר כמה שנים החליט בן הבליעל לבוא ולבקש סליחה.
האם בעל הרכב צריך לסלוח לו?
יותר נראה שעליו לומר לו:
1 - תחזיר את הרכב שהיה כפי שהיה.
2 - תפצה אותי על עגמת הנפש ועל כל השנים שהילכתי בצער ברגלי ללא רכבי.
3 - אח"כ תתחייב שלא תבצע שוב מעשים שכאלה.
4 - ותתחייב לפעול למניעת הישנות מקרים שכאלו בעמנו.
5 - ועכשיו תבקש סליחה.

"קוּמָה אֱלֹקִים שָׁפְטָה הָאָרֶץ כִּי אַתָּה תִנְחַל בְּכָל הַגּוֹיִם." [תהלים פ"ב 8]
מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **שלישי** בשבת
בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!
הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל

בס"ד "הדף היומי לתולדותינו"

יום ג', ט"ז באלול תשס"ח (16 בספטמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

ונראה לי שזו דרכה של תורה!
קודם על הגזלן להשיב את גזלתו עם תשלומי כפל או תשלומי ארבעה וחמישה.
עליו לשלם דמי צער, בושת, ריפוי וכו',
ואח"כ לבקש סליחה בין אדם לחברו .
ובסוף גם בין אדם למקום (חרטה, עזיבת החטא, קבלה לעתיד, וידוי).

לכן, לומר שעל פי היהדות צריך לסלוח רק כאשר אומרים את המילה "סליחה" - זו אמירה מסולפת. [ההדגשה שלנו. מג]

בבנין הבית הגדול והקדוש ננוחם, בב"א.
= = = = = = = = = = = = =

ועכשיו, גם כאשר מבינים ואף מזדהים ברגשות הללו, אף-על-פי כן, זאת הפעם הראשונה שנסדקה, אך למעט, חומת השתיקה. עוד אין המועד מתאים לנתינת סליחה ול"שלום" בין הגופים. אכן, לא נתמלאו אלא תנאי אחד מתוך אלה שקובע ה**רמב"ם** לחזרה בתשובה, כפי שפרסמנו אותם בדף של י"ג באב:

ג. ומה היא התשובה--הוא **שיעזוב החוטא חטאו**, ויסירנו ממחשבתו ויגמור בליבו **שלא יעשהו עוד**, שנאמר "יַעֲזֹב רָשָׁע דַּרְכּוֹ וְאִישׁ אָוֶן מַחְשְׁבֹתָיו..." [ישעיהו נ"ה 7]. וכן יתנחם על שעבר, שנאמר "כִּי-אַחֲרֵי שׁוּבִי נִחַמְתִּי וְאַחֲרֵי הִוָּדְעִי, סָפַקְתִּי עַל-יָרֵךְ..." [ירמיהו ל"א 18]; ויעיד עליו יודע תעלומות **שלא ישוב לזה החטא לעולם**, שנאמר "... וְלֹא-נֹאמַר עוֹד אֱלֹקינוּ לְמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ--אֲשֶׁר-בְּךָ יְרֻחַם יָתוֹם." [הושע י"ד 4]. וצריך להתוודות בשפתיו, ולומר עניינות אלו שגמר בליבו.

ה. מדרכי התשובה להיות השב **צועק תמיד לפני ה'**, בבכי ובתחנונים, **ועושה צדקה** כפי כוחו, **ומתרחק הרבה מן הדבר** שחטא בו. **ומשנה שמו**, כלומר שאני אחר ואיני אותו האיש שעשה אותן המעשים; **ומשנה מעשיו כולן לטובה**, ולדרך ישרה. **וגולה ממקומו**--שגלות מכפרת עוון, מפני שגורמת לו להיכנע ולהיות עניו ושפל רוח.

ו. ושבח גדול לשב **שיתוודה ברבים** ויודיע פשעיו להם, ומגלה עבירות שבינו לבין חברו לאחרים, ואומר להם אומנם חטאתי לפלוני ועשיתי לו כך וכך, והריני היום שב וניחם. וכל המתגאה ואינו מודיע, אלא מכסה פשעיו--אין תשובתו גמורה, שנאמר "מְכַסֶּה פְשָׁעָיו לֹא יַצְלִיחַ..." [משלי כ"ח 13].

לפני חודש ימים, במוצאי שבת, אור ל-ט"ז באב, עדים היינו לליקוי ירח בשמי הארץ. ישראל נמשל לירח, ולכן הלוח שלנו מבוסס בעיקר על תנועות הירח. גם כאשר נראה הירח מוחשך, רואים שזה אך מעבר למצבו המואר. אומרים בתפילת "**ערבית**": "[ה'] גולל אור מפני

"קוּמָה אֱלֹקִים שָׁפְטָה הָאָרֶץ כִּי אַתָּה תִנְחַל בְּכָל הַגּוֹיִם." [תהלים פ"ב 8]
מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **שלישי** בשבת
בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!
הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל

יום ג', ט"ז באלול תשס"ח (16 בספטמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

חושך וחשך מפני אור". ובניגוד לדברים הנשמעים מממשלתנו בימים אלה - זאת גם תפילתנו לגבי עתיד עם ישראל בארצו. אמן, כן יהי רצון.